

zekere uitlegging, en thans mag men wel zeggen, dat door de deskundigen vrij algemeen wordt toegegeven, dat hier alleen sprake is van een huwelijk als dat van Jacob en Rachel, nadat hij Lea reeds gehuwd had. Ook wij zien geen kans om een andere uitlegging staande te houden. En nu is het wel waar, dat, gelijk onze kanteekenaar zegt, hier nog niet volgt, dat zulk een huwelijk na den dood der vrouw daarom wel geoorloofd zou zijn; maar in elk geval is uit dit 18e vers dan toch niets af te leiden voor een verbod.

Ten vierde staat in Lev. 20: 21, dat als een man in Israël deed wat in Lev. 18: 16 verboden is, zulk een huwelijk onrein zou zijn, en met onvruchtbaarheid zou worden gestraft. „Zij zullen geen kinderen krijgen.“ Gold dus dat gebod nog in gelijken zin voor ons, dan zou een huwelijk met een zuster van de overleden vrouw ook nu nog altijd kinderloos moeten blijven, wat volstrekt niet altijd het geval is.

Waar dan ten slotte nog bijkomt, dat hier geen der algemeene beginselen in het spel komen, die, gelijk we boven zagen, achter deze wetten of er aan ten grond liggen.

In weerwil van de stellige uitspraak onzer meeste godgeleerden, kunnen wij ons dan ook zeer wel voorstellen, dat een koning, die God vreesde en beedde voor zijn Woord, toch zou kunnen aarzelen, om zulke huwelijken aan zijn onderdanen te verbieden. Of zelfs de kerken, indien thans haar oordeel werd gevraagd, nog in den ouden zin zouden beslissen, wagen we te betwijfelen. In Amerika is reeds op meer dan een kerkelijke vergadering het vroegere verbod ingetrokken. En wat de private conscientie betreft, is zeer zeker het midden van huwelijken in den kring ook van onze naaste magen steeds geraden, maar toch is het niet zoo ondenkbaar, dat iemand die terwege in de Schrift thuis was, en zich rekenschap wist te geven van wat God ons oplegt, niettemin geen oorzaak vond, om aan de geldigheid van zulk een huwelijk voor God's aangezicht te twifelen.

We zeggen dit, al weten we dat velen hierover anders oordeelen; ook in de hoop dat ons schrijven allicht aanleiding zal geven om dit punt nader te onderzoeken, of langs dien weg onze kerken allengs tot eene vaste overtuiging mochten komen, die aan de slingering der conscientie een einde maakte.

KUYPER.

„Zij had het hard in haar baren.“

En zij reisden van Beth El; en er was nog een kleine streek lands om tot Ephraïm te komen; en Rachel baarde, en zij had het hard in haar baren. Gen. 35: 16.

Moeder te worden is de rijkste weelde, die door God aan den vrouwenhart gegund wordt, maar ook aan dezen rozenstak zijn doornen. Wat God in het paradijs over Eva gehengde, dat ze haar kind niet met smarte baren zou, is na haar aan alle vrouwen uit eene vrouw geboren, zoo ze moeder werd, bevestigd. Baren gaat niet dan met smarte.

Wel is het volkomen waar, dat het lijden onder en de naweën na deze smarte niet met ziele op één lijn zijn te stellen. Er is geen giftig bederf bij in het spel. Er wordt geen medelijden tegen aangewend. Ook al kan het een dierbaar leven in gevaar brengen, toch leidt het uit zichzelf niet tot den dood, maar tot het leven. Ziekte gaat, zoo er geen tegengifft komt, door lijden in den dood. Het baren, mits er niets bij komt, gaat uit het lijden tot opstanding en levensvernieuwing.

Maar al is er in het mysterie van het kraambad op zichzelf geen ziekte, toch moogt ge ook niet zeggen, dat het natuurlijk is. Onnatuurlijk, tegenmatig, veelzeggend, zegt de Schrift u, is dit opkomen van het nieuwe leven uit soms zoo schriklijk bange benauwdheid en soms de oevers van den dood naderende smart.

Neen, zegt Gods Woord u, zoo was het niet door uw God verordend. In zijn schepping, waar ze niet door onze zonde gestoord, zou het nieuwe jonge leven uit louter vreugd, in blijde gewaarwording, zonder iets dat zweemde naar smart, tot aanzijn zijn gekomen. Dat het thans is, gelijk het is, verklaart God zelf in het paradijs te zijn een straf. Een bittere straf niet aan den man, maar aan de vrouw opgelegd, in verband met wat de Schrift noemt: „dat de vrouw den man verleid heeft, en dat alzoo de man in overtreding is geweest.“

En nu is het wel zoo, dat niet elke vrouw in deze smart een gelijk aandeel heeft. Zeer ongelijk zelfs is hier de toedeeeling. Voor de ééne bijna zonder lijden al die maanden vooraf, even een pijnlijke aandoening voor een korte wijle, en dan, na spoedig weer opkomen, een toonbeeld van gezondheid en kracht. En daartegenover zoo menige andere vrouw, die reeds bijna uitgeput is van allerlei verdrietelijkheid, eer ze aan haar ure toekomt, om in die ure zelve soms als op een pijnbank gefolterd te worden; en na die vreeslijke ure nog te lijden weken, maanden lang, zoo ze er al van opkomt; en ook al komt ze er van op, levenslang de nawerking van die ontzettende ure in voor altoos gebroken kracht te beweenen.

Tusschen die uitersten in, waarvan de ééne zoo men zegt, er haar hand niet voor verdraait, en de andere het met banger dan den dood bekoopt, liggen dan die honderden die duizenden, wier lot met kleiner en groter verschil afwisselt.

Maar hoe sterk ook het onderscheid zij, toch blijft de vrouw als vrouw die bittere lijden dragen. Aan het vrouwelijk geslacht is het opgelegd. En hoe dit lijden onder de dochteren van haar geslacht zal verdeeld worden, staat niet aan menschen te beslissen. Dat beschied, dat verdeelt en wijst toe Hij die zich nooit kan vergissen, de Heere onze God.

Preusscheid bant in onze dagen al wat met de kraamkamer samenhangt uit het gesprek. Het reine, zuivere, vrije gesprek over dit belangrijk stuk van ons menschelek leven wordt

gesmoord, om er, helaas, maar al te vaak het onreine en onheilge fluisieren van den zondigen hartstocht voor in plaats te stellen.

Onze Heiland heeft zijn zegel aan die preusscheid niet. Openlijk, ten aanhoore van de schare, voor het oor zijner jongeren, herinnert hij aan deze stille, diepe mysterien van het menschelek leven.

„Een vrouw wanneer zij baart heeft droefheid,“ zoo sprak hij in Joh. 16: 21, „dewijl hare ure gekomen is; maar wanneer zij het kindeken gebaard heeft, zoo gedent zij de benauwdheid niet meer, om de blijdschap, dat een mensch ter wereld geboren is.“

En zoo is het, God zij lof, ook in verreweg de meeste gevallen. Wel thushenende ge waarwordingen maanden vooraf, en ook wel bange smart in de weken, maar, als die doorgegaan zijn, dan ook hemelsche vreugd in het zalig moederloof, als het voor het eerst op het kindeke, dat aan haar borst de melk indrinkt, mag staren.

Moederweelde na moedersmart. En toch, vast is ook die regel niet. Soms bezweek in de bange ure de moeder of haar kindeke. Een enkel maal moeder én kindeke tegelijk.

Dan is er de verwoesting van een hope, maanden lang zoo roet gekoesterd, in een oogwenk des tijds. Dan sterft het onder menschen waar nieuw leven aan menschen stond gegeven te worden. Alles somber, het hart toesluitend, en voor het kinderstemmetje, dat hemelmuiziek zou zijn, niets dan het gemis en het geweën.

Een jonge moeder, die na al wat uitgestaan en doorworsteld is, niets vindt dan een koud kil kinderlijkje, dat men meest nog uit liefde voor haar verbergt.

Of ook wel, het kindeke gered, maar de moeder bezweken, en het pasgeboren wicht als sonder moeder ter wereld gekomen.

En soms het allerbangste. Een man die liefhad, een jonge man die zich reeds maanden lang vader gedroomd had, en nu... niets meer. Geen kind dat hij had afgebeden, en geen vrouw meer die hem dat kindeke zou geschonken hebben.

Nacht, niets dan donkere nacht, tot de God aller vertroosting over zijn ziel komt en hem toeroept: In uwen bloede, in het bloed uwer aiele, leef.

Toch ook al neemt het niet zoo tragisch verloop, altoos blijft het kraambad een zoo uiterst gewichtige episode in het huiselijk leven, waarover men meestal in de grootste oppervlakkigheid heenschrijdt.

Want ja, ook het wiegje mag u wel boeien, en het schoone kindeke, als schepseltje van uw God, u tot den Schepper van zijn menschenkinderen opleiden. Zelfs in het menschelek, en daarom goed, dat ook al het lieve, omdat het klein en aanminnig is, u aantrekt; en dat de biker en wat zich eigenaardig aan haar naam verbindt, u toespreekt.

Maar toch, zal het goed zijn, dan moet ook hier dieper geleefd.

Dieper geleefd door den man, die al draagt de vrouw de smarte, ja, juist omdat de vrouw de smarte draagt, in het heilig medelijden der liefde, zal medijden met haar die hij mint. Zoo oit het mannenhart uit zijn zelfzucht getrokken wordt, om zichzelf te vergeten en zich voor een ander te geven, dan moet het in die bange dagen zijn.

Maar ook zal de jonge moeder de gedachten in zich vernieuwen, en dagen van zoo hoog en ernst, met ernst ook voor de toekomst doorleven.

Eerst door moeder te worden, breekt de jonge vrouw voor altoos met een leven, dat haar veelzins spel was.

Dat alles heeft nu uit, is nu te niet gedaan. Nu wenkt roeping, van nu af wacht haar een heerlijke taak, om een kindeke dat God haar gaf, eerst voor het gezin, dan voor de wereld, en, onder alles door, voor den hemel op te voeden.

Ook de moederborst, ongetwijfeld, want ook dat is een wonder Gods in uw eigen bloed, maar meer toch nog uw moederhart vraagt uw kindeke, of liever nog, God vraagt het voor den lieveling dien Hij u schonk.

Een tweede, een derde kraambad brengt niet dien angst, en heeft dus ook niet die hooge bekoring; en toch, ten einde toe, blijft de gang door geen mysterie des levens zoo diep ernstig.

Ge zoudt zeggen, er is maar één weg door deze verborgenheid; en zie, bij de uitkomst blijkt elke nieuwe kraam weer anders te zijn. Nooit gelijk, altoos wisselend. „Zij door de indrukken van ons hart,“ zij door wat God er bij over ons gehengd had.

Maar wat boven een tweede en derde kraambad een zoo heel ander aanzijn geeft, is het kindeke dat ge reeds had.

Voor het eerst, dat zusje en broertje in uw eigen woning. Iets wat ge thuis, toen ge zelf een broertje of zusje waart, wel gekend, maar toch nooit zoo in zijn schoone poezie genoten hadt.

Die kleine lieveling bij het wiegje van den jonggeborene. Er zoo niets er van begrip, en toch zoo kinderlijk ernstig met het staren oog dat lieve wicht beglurend, o, Zoo schoon, en toch ook weer zoo bitter, want bijna nooit zijn er twee kinderens in één huis gezien, of er ontsprong vroeg of laat een fontein van datzelfde water, dat eens Kains hart geheel vergiftigde, en hem zoo vreeselijke ontspanning deed zoeken in Abels dood.

Ach, uit die kraamkamer zijn de uitgangen van ons menschelek leven, en wie er maar een oog voor heeft, merkt soms reeds in die kraamkamer heel een wereld in het klein.

Het bangst blijft daarom: Een kraambad sonder God doorleefd.

Of hoe zou er oit een kraambad zijn, als er geen God was; als God niet schijnt en niet ook aan die vrouw den moederzegen om te baren geschonken had.

Een moeder en kind maken nog geen kraambad. Altoos moet God in de kraamkamer voor u present zijn. Dat eerst geeft haar een heilig mysterie, en zoo alleen kan ook het lijden, het soms zoo harde lijden van de kraamkamer, in stil geloof doorworsteld worden.

Dan wordt er, eer het zoo ver komt, gebeden. Gebeden, eer er hope kwam, dat de hope mocht komen, en als ze kwam, of ze vervuld mocht worden. In en onder de vervulling om goddelijken bijstand en hulpe. En dan den eersten avond na de geboorte het eerst voor het leven van het jonge wicht.

Zoo wordt er gebeden én